

Reactienota zienswijze

Bestuurlijke reactie op de zienswijze bij de ontwerp GR-ODGM en ontwerp-Bedrijfsplan ODGM

Op 6 mei is de ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool en het ontwerp Bedrijfsplan Groene Metropool aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeente en Provincie om aan de raden en/of Staten aan te bieden voor een zienswijze.

Alle raden en Provinciale Staten hebben een reactie gestuurd. De voorgenomen fusie van de Omgevingsdiensten Regio Arnhem (ODRA) en Regio Nijmegen (ODRN) tot de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) per 1 januari 2026 is door de deelnemende raden en Provinciale Staten in brede zin positief ontvangen. Vrijwel alle ingediende zienswijzen op de ontwerp gemeenschappelijke regeling en het ontwerp bedrijfsplan onderschrijven de noodzaak en de meerwaarde van een toekomstbestendige organisatie die in staat is de steeds complexere VTH-taken kwalitatief goed, efficiënt en toekomstbestendig uit te voeren.

Tegelijkertijd worden door meerdere deelnemers belangrijke aandachtspunten meegegeven. Deze kunnen in vijf rode draden worden samengevat:

1. Financiële duidelijkheid en beheersing

Veel zienswijzen wijzen op het feit dat de financiële consequenties van de fusie nog niet volledig in beeld zijn. Het gaat daarbij om implementatie- en frictiekosten, liquidatiekosten en mogelijke schaalvoordelen. Deelnemers benadrukken dat de fusie kostenneutraal moet verlopen en dat tarieven voor de dienstverlening zo laag mogelijk moeten blijven.

2. Behoud van kwaliteit en continuïteit van dienstverlening

Raden en Provinciale Staten hechten er sterk aan dat de dienstverlening tijdens en na het fusietraject onverminderd doorgaat. Daarbij wordt nadruk gelegd op zorgvuldigheid, klantgerichtheid en het centraal stellen van inwoners en bedrijven.

3. Nabijheid en herkenbaarheid van de organisatie

Verschillende gemeenten vragen aandacht voor het behoud van korte lijnen en regionale binding. Zij vrezen dat schaalvergroting kan leiden tot grotere afstand tussen de omgevingsdienst en de gemeenten, inwoners en bedrijven.

4. Duidelijke informatievoorziening en betrokkenheid

Meerdere deelnemers onderstrepen dat een stevige informatiepositie van raden en Provinciale Staten noodzakelijk is om hun kaderstellende en controlerende rol te

kunnen uitoefenen. Daarbij wordt gevraagd om expliciete borging in de regeling van welke stukken (zoals kadernota, evaluaties, informatieprotocol en financieringssysteem) ter zienswijze moeten worden voorgelegd.

5. Aandacht voor personeel

Een fusie brengt onzekerheid met zich mee voor medewerkers. Vanuit verschillende gemeenten wordt gevraagd om zorgvuldig met personeel om te gaan, helderheid te bieden en de gevolgen van de fusie zo beperkt mogelijk te houden.

Gezamenlijke reactie Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur is de deelnemers erkentelijk voor de constructieve houding en de brede steun voor de fusie. De genoemde aandachtspunten worden volledig herkend.

1. Voor de financiën geldt dat transparantie en monitoring leidend zijn. Er is mede naar aanleiding van de zienswijzen een notitie bijgevoegd die ingaat op de financiële consequenties van de fusie.
2. Het behoud van kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening, ook tijdens de overgangsfase, is een leidend principe. Hiervoor zijn maatregelen getroffen en hierover wordt periodiek gerapporteerd.
3. Ten aanzien van nabijheid blijven de locaties Arnhem en Nijmegen voorlopig behouden en wordt ingezet op een toegankelijke en herkenbare organisatie. De leefomgeving staat centraal in alles wat ODGM doet – voor inwoners en bedrijven, namens gemeenten en provincie. ODGM werkt aan een gezonde, veilige en duurzame fysieke leefomgeving door onze wettelijke taken zorgvuldig, voorspelbaar en met oog voor kwaliteit uit te voeren. Daarbij is ODGM duidelijk in haar communicatie, goed bereikbaar en leveren maatwerk waar nodig. Zo borgen we samen de kwaliteit van de leefomgeving, nu en in de toekomst.
4. Bij de verdere uitwerking van het informatieprotocol wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de zorgen van de raden en Provinciale Staten. Daarbij wordt gestreefd naar een evenwicht tussen voldoende houvast en de nodige bestuurlijke flexibiliteit. Het voornemen is om het Algemeen Bestuur van de nieuwe dienst te adviseren dit protocol aan de raden en Staten voor te leggen voor zienswijzen.
5. Wat betreft het personeel geldt dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie. Het plaatsingsproces wordt zorgvuldig ingericht, met betrokkenheid van de Bijzondere Ondernemingsraad, en met oog voor individuele belangen en collectieve continuïteit.

Het Algemeen Bestuur streeft naar een robuuste, toekomstbestendige en betrouwbare Omgevingsdienst Groene Metropool, waarin kostenbeheersing, kwaliteit en nabijheid centraal blijven staan en de betrokkenheid van raden en Provinciale Staten stevig wordt geborgd.

Hieronder wordt nader ingegaan op uw zienswijze en de reactie van het Algemeen Bestuur daarop.

Zienswijze

Wij ondersteunen de voorgenomen fusie van de ODRA en de ODRN. Fusies zijn meestal bedoeld om efficiënter te werken en meer slagkracht te genereren, en dat is ook onze verwachting bij deze fusie. Hoewel onze invloed op beleid en uitvoering door de fusie en de verdubbeling van het aantal deelnemende gemeenten verder zal afnemen, vertrouwen wij erop dat de fusieorganisatie, zoals wij van de ODRA al gewend zijn, haar diensten op goede en voortvarende wijze zal blijven uitvoeren.

Wij willen graag een zorgpunt onder uw aandacht brengen met deze zienswijze, namelijk de financiering. De raad van Westervoort heeft zich jarenlang ingezet voor de output-financiering van de ODRA. Als kleine gemeente zijn wij zeer tevreden over deze vorm van financiering: we betalen voor wat we afnemen. De toekomstige fusieorganisatie streeft echter naar een andere wijze van financiering, die mogelijk niet in overeenstemming is met het genoemde uitgangspunt. Wij verzoeken u dringend ervoor te zorgen dat de diensten van de fusieorganisatie betaalbaar blijven en zo veel mogelijk aansluiten bij dit uitgangspunt. Wij vragen u om zich in het verdere verloop van het fusieproces hiervoor in te zetten.

Vanwege een digitale raadsbijeenkomst eind augustus maken wij bij deze zienswijze over de ontwerp-fusiestukken het uitdrukkelijke voorbehoud deze zienswijze nader aan te vullen of te wijzigen als de bijeenkomst daar aanleiding toe geeft. Onder dit voorbehoud kunnen wij instemmen met de ontwerp-fusiestukken en wensen wij u veel succes in het verdere fusieproces.

Reactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Westervoort voor het vertrouwen in de fusieorganisatie.

De oproep tot zorgvuldigheid in het proces wordt ten volle onderschreven. De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van de financieringssystematiek geldt dat in het Algemeen Bestuur van 6 mei 2025 is besloten uiterlijk op 1 januari 2028 een nieuwe systematiek te implementeren. Vanwege de benodigde voorbereidingstijd wordt op korte termijn gestart met dit traject, waarbij alle deelnemers nauw betrokken worden.

Bij de ontwikkeling van de nieuwe financieringssystematiek wordt aangesloten bij de landelijke ontwikkelingen, waarbij is uitgesproken dat output financiering niet de

meest gewenste financiering is voor de omgevingsdiensten. Zoals aangegeven vindt ontwikkeling plaats in nauw overleg met onze partners, wij kunnen nu niet aangeven wat de uitkomsten zullen zijn.

Uitgangspunt voor de nieuwe organisatie blijft om de dienstverlening te leveren tegen zo laag mogelijke kosten.

Aanvullend reageren we graag op een door uw raad aangenomen motie vreemd waarin u het college opdracht geeft om:

- In de gesprekken over de fusie van ODRA en ODRN nadrukkelijk te pleiten voor harde kaders op kwaliteit en prijs, zeker nu het model van outputfinanciering door de fusieorganisatie wordt verlaten, met als doel dat de nieuwe organisatie op goed niveau tegen acceptabele prijs zalpresteren.
- Bij de inrichting van de fusie concrete kwaliteitsdoelstellingen vast te leggen.
- De aanbevelingen uit het due dilligence rapport als uitgangspunt en inzet te nemen bij de fusie en de gemeenteraad te informeren wanneer het doorvoeren van deze aanbevelingen niet of onvoldoende lukt, of dreigt te mislukken, inclusief de maatregelen die het college dan voorstelt.
- Zeker te stellen dat de dienstverlening voor inwoners en ondernemers zichtbaar en toegankelijk blijft.
- De gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang van de fusie, inclusief de borging van kwaliteit, prijs en publieksgerichtheid.

Hieronder voorzien we u van een reactie;

Binnen het fusieproces geldt als uitgangspunt dat de nieuwe organisatie ten minste gelijkwaardig moet presteren aan de huidige organisaties en waar mogelijk beter. De bestuurlijke en financiële kaders zijn daarbij vastgelegd en worden actief bewaakt, met als doel de dienstverlening voor de deelnemers op een stabiel kostenniveau te waarborgen.

Ten aanzien van de kaders op kwaliteit/kwaliteitsdoelstellingen kan worden gemeld dat bij de inrichting van de nieuwe organisatie concrete doelen worden geïntegreerd die aansluiten bij de landelijke VTH-ontwikkelagenda. Daarbij zal tevens rekening worden gehouden met de aanbevelingen uit het due dilligence rapport. De voortgang op deze doelen zal periodiek worden gemonitord en gerapporteerd, zodat zichtbaar is welke verbeteringen worden gerealiseerd.

Ook de toegankelijkheid en zichtbaarheid van de dienstverlening blijven nadrukkelijk speerpunten. Het Algemeen Bestuur onderstreept dat de fusie niet mag leiden tot een grotere afstand tot de deelnemers. Om dit te borgen is afgesproken dat beide bestaande locaties in Arnhem en Nijmegen voorlopig behouden blijven. Daarmee blijven de korte lijnen met de regio intact. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare

en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Verder onderkent het Algemeen Bestuur de behoefte aan periodieke informatievoorziening. Op passende momenten zullen wij updates verstrekken en blijft het onze intentie om u blijvend en tijdig te informeren over de voortgang van de fusie.